

- юридичний супровід тих, хто хоче відкрити приватне підприємство;
- покращення співпраці навчальних закладів з роботодавцями.

Як показали результати дослідження в регіоні склалась несприятлива економічна та соціальна ситуація, яка не сприяє позитивним трендам міграційних процесів.

Список літературних джерел

1. Simon J.L. The Economic Consequences of Immigration / J.L. Simon. — N.Y., 1989. — P. 15–18.
2. Ніколаєвський В.М., Прохоренко Н.Є. Теоретико-методологічні засади вивчення міграції населення / В.М. Ніколаєвський, Н.Є. Прохоренко // Вісник міжнародного слов'янського університету.— 2009. — Т. 12. — №1. — С. 34-39.
3. Якість трудового потенціалу та управління трудовою сферою в Україні: соціальна експертиза: монографія / [О.І. Амоша, О.Ф. Новикова, В.П. Антонюк, Л.В. Шаульська, та ін.]. – Донецьк, НАН України. Ін-т економіки пром-сті, 2006. – 208 с.
4. Назарова Г.В. Формування та розвиток людського капіталу корпоративних підприємств. Наукове видання / Г.В. Назарова., Н.Л. Гавкалова., Н.С. Маркова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2006. – 240 с.
5. Буркинський Б.В., Нижник В.М., Ніколайчук М.В. Ефективність використання трудового потенціалу: теорія і практика: монографія /Б. В. Буркинський, В. М. Нижник, М. В. Ніколайчук. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 223 с.
6. Статистичний щорічник Хмельницької області за 2014 рік. – Хмельницький, 2015. – 404 с.

Луцків О.М., к.е.н., с.н.с.
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долишнього НАН України»

ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

За роки незалежності в економіці України виникли значні структурні диспропорції які є основним стримуючим чинником динамічного розвитку регіонів країни. В структурі економіки українських регіонів наразі переважають низькотехнологічні сфери економічної діяльності 3-го і 4-го технологічного укладів з низьким рівнем залучення інтелектуального потенціалу, а питома вага продукції машинобудування, що є основою інноваційного розвитку, є нижчою ніж у розвинутих країнах світу у 2-3 рази. Ситуація, що склалася в економіці, обумовлює необхідність здійснення позитивних структурних зрушень в контексті трансформації економіки, спрямованої на диверсифікацію її структури, надання пріоритету розвитку наукомістким секторам, високотехнологічним та конкурентоспроможним сферам економічної діяльності, які вироблятимуть продукцію з високою часткою доданої вартості. Для того щоб подолати наявні структурні диспропорції і мати змогу українським товаровиробникам успішно конкурувати на світовому ринку, сьогодні назріла гостра потреба у виробленні і реалізації дієвої регіональної інноваційної політики.

Зазначимо, що регіональна інноваційна політика повинна містити нові підходи та механізми розвитку. Вона має, як і будь-який інший напрям регіональної політики, враховувати методологічний арсенал регіональної політики і формуватись з врахуванням основних положень макроекономічних та інших теорій регіоналістики.

Секція 2. Методологія сучасних просторових досліджень економічних, соціальних та екологічних процесів

Реалізація регіональної інноваційної політики передбачає використання методичних підходів, що забезпечують узгодження інтересів суб'єктів господарювання на даній території з цілями її економічного і соціального розвитку. Серед функцій, які надані регіонам, найбільший інтерес, з погляду впливу на розвиток інноваційних процесів у регіоні і їх активізації, є розробка програм економічного та соціального розвитку регіонів і організація контролю за їх виконанням. На регіональному рівні визначаються пріоритети інноваційною розвитку регіону, формуються й реалізуються регіональні програми, можуть вводитися в рамках його компетенції додаткові податкові стимули, інші механізми впливу на розвиток інноваційних процесів у регіоні. Саме в програмах інноваційного розвитку і закладаються основи для формування регіональної інноваційної політики [1].

На сьогоднішній день основною стратегічною метою розвитку українських регіонів має бути високотехнологічна модернізація всіх секторів економіки та перехід до інноваційної моделі розвитку. Слід відзначити, що сьогодні українські регіони можуть самостійно визначати модель інноваційного розвитку їх економіки з огляду на наявні їх ресурсні можливості. Так, одні регіони мають достатню науково-дослідну базу для розробки інноваційних технологій, які затребувані на даній території, а інші навпаки повинні закуповувати іноземні або розвинені в іншому регіоні технології. Основною перешкодою активізації інноваційної діяльності є відсутність належних фінансових коштів, недосконалість податкова та кредитна система. На жаль, найближчим часом ситуація в інноваційній сфері суттєво не покращиться навіть зі вступом у січні 2016 року в дію Угоди про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі з ЄС. Україні буде дуже важко дотягнутися до рівня інноваційного розвитку європейських країн, навіть якщо вона і матиме певні преференції у цій сфері.

Пріоритетні напрями інноваційного розвитку регіонів повинні визначитися, виходячи із секторальної структури та економічної кон'юнктури. Так, наприклад, серед визначальних пріоритетів в Регіональній програмі інноваційного розвитку Львівської області [2] не акцентовано увагу на розвитку в регіоні, зокрема, м. Львові ІТ сектору та формуванні нових форм просторової організації бізнесу (технопарків, технополісів, венчурних фірм, логістичних центрів), які вже сьогодні відіграють визначальну роль у забезпеченні інноваційного розвитку регіону. Так, м. Львів є одним із ІТ-лідерів в Україні, після м. Києва та м. Харкова. Разом з тим, за кількістю ІТ-спеціалістів на особу Львів посідає перше місце в Україні (0,018 на одного мешканця), тоді як, наприклад, у Дніпропетровську – лише 0,008 на одного мешканця. В ІТ-секторі міста задіяні більше, ніж 12 тисяч працівників. Виникнення потужної ІТ-сфери на теренах Львівщини зумовлено не тільки наявністю необхідної кількості фахівців, а й системи їх підготовки. Так, вищі навчальні заклади області готують 1800 бакалаврів (із магістрами ця кількість становить 2,5 тисяч) фахівці, які можуть працювати у сфері ІТ-технологій. Лідерами за кількістю ІТ-спеціалістів є ЛНУ ім. І. Франка та НУ «Львівська політехніка». Щорічний оборот ІТ-сектору в Львові за обсягом приблизно дорівнює бюджету Львівської області [3]. Тобто функціонування ІТ-підприємств не лише надає додаткові робочі місця з високим рівнем оплати праці, а й гарантує постійні надходження до місцевих бюджетів. Слід відзначити, що ці надходження були б значно більшими за умови унеможливлення тіньової оплати праці спричиненою недосконалою системою оподаткування доходів.

Слід зазначити також і той факт, що на даний час завершується етап переговорів по організації ІТ-парку неподалік аеропорту у Львові. Тобто місцева влада сприяє подальшому розвитку цієї сфери та створює належні умови для залучення спеціалістів як з України, так і Східної Європи.

На сьогоднішній день у Львівській області ефективно функціонують і науково-технологічні парки «Яворів» та «Самбір», почалося будівництво технопарку «Рясне-2». Основною метою їх діяльності є залучення інвестицій, забезпечення сприятливих умов для функціонування та розвитку промислових підприємств, покращення інвестиційного клімату, підвищення конкурентоспроможності території, створення нових робочих місць, збільшення надходжень до міського та державного бюджетів, розвитку сучасної виробничої та ринкової інфраструктури. Наприклад, технопарк «Яворів» займається впровадженням науково-технічних розробок у виробництво та виведенням їх на ринок через середні та малі підприємства і надає послуги, пов'язані з забезпеченням правового, маркетингового, комерційного та експертного супроводу інноваційного та інвестиційного процесу, координації діяльності наукових, виробничих і фінансових інституцій в сфері розробки та впровадження інвестиційних та інноваційних проектів, створює інвестиційно-привабливі території для залучення іноземних інвестицій. Вище наведені факти є свідченням того, що саме ці сфери економічної діяльності повинні бути першочерговим пріоритетним напрямом активізації інноваційного розвитку регіону.

Загалом слід відзначити, що інноваційна політика не має охоплювати всі напрями науково-технічного розвитку, а бути спрямованою лише на стратегічно орієнтовані інноваційні можливості регіону. Регіональна інноваційна політика повинна бути важливим інструментом регіональної влади, спрямованим на підтримку розвитку високих технологій, створення сприятливого економічного середовища і умов для підвищення інвестиційної активності в науково-інноваційній сфері, а також орієнтованим на концентрацію наукового потенціалу на конкретні потреби регіону.

Список літературних джерел

1. Луцків О.М. Регіональна інноваційна політика: особливості формування та проблеми реалізації / О.М. Луцків // Регіональна економіка, 2015. – №2. – С. 153-162.
2. Регіональна програма інноваційного розвитку Львівської області на 2013–2015 роки / [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://cstei.lviv.ua/upload/pub/Innov/13866_29428_55.pdf.
3. Веселовський С. 5 фактів, завдяки яким Львів став ІТ-столицею України / С.Веселовський [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://tvoemisto.tv/news/5_faktiv_zavdyaky_yakym_lviv_stav_itstolytseyu_ukrainy

Панкратов О.М., к.т.н., доц.
Шалаєва Т.П., асист., здобувач
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ОЦІНКА ЗБИТКІВ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ – ЕТАП ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Статистика свідчить: починаючи з середини ХХ сторіччя щільність негативних природних явищ має позитивну динаміку. За останні 10 років кількість природних катастроф, порівнюючи з минулими роками, збільшилася у тричі, а збитки від них – у дев'ять разів. Деякі країни світу втрачали до 5% валового національного продукту. В зв'язку з цим економісти все більше переконуються в тому, що існують прямі і зворотні зв'язки між вибором оптимальної стратегії розвитку регіону та збитками, які очікуються від